

Tey brekaðu slept upp á fjall

Danskar lógir og normar hava saman við føroyskum »stórheitsvanviti« forðað fyrri skilagóðum loysnum fyrri tey brekaðu úti í føroyska bygdasamfelagnum

Mikudagin í seinastu viku 17. nov. skipaði Javni fyrri sera áhugaverdum fundi í bygdarhúsinum í Miðvági.

Fundurin var skipaður sum sjeymannaður pallborðsfundur.

Sigrun og Neinbjørn Nattestad, sum eru foreldur hjá brekaðum barni í skúlaaldrí, høvdu síni sjónarmið um móguleikarnar hjá brekaðum børnum og ungum í Vágum í løtuni.

Emmy Joensen, skúlastjóri við Miðvágs-Sandavágs felagsskúla, greiddi frá, hvat fólkaskúlin á staðnum gjørdi og hevði móguleikar at gera fyrri tey brekaðu í kommununum.

Arnold Eyvindsson, serlærari á Trøðni, greiddi frá leiklutinum hjá skúlanum á Trøðni. Hann kom við vælváldum dømunum um, hvussu skipanin kundi verða framd í verki á hansara skúla.

Hans Eli Dahl, ráðgevi, greiddi frá serundirvísingarskipanini, lóggávuni og hvussu skúlaferkið sambært henni roynir at bota um móguleikarnar hjá teimum brekaðu.

Petur Kruse, bygdarráðsformaður í Sørvági, kom inn á móguleikarnar hjá tí brekaða, tá hann fer úr skúlanum og víðari út í lívið.

Svend Aage Ellefsen greiddi meira alment frá søguni í sambandi við tey brekaðu í Vágum tey seinastu árin.

Tað skal sigast pallborðsluttakarunum til rós, at tey stórt sæð vóru væl fyrireikað, og undir kønari leiðslu av Hans Trúgvá Henriksen, fingur tey veruliga sett hól á svullin, sum er líkasælan og ábyrgdarloysið í sambandi við okkara veikastu í samfelagnum. Nú ræður um at røkja sjúka haldið væl, so svullurin verður grøddur og ongantíð fær loyvi at mennast aftur.

Fólkaskúlin er latin upp fyrri øllum

Semja er um, at tað er veruligur bati, at fólkaskúlin nú er latin upp fyrri øllum, eisini teimum okkara, sum eru óðrvísi.

Hesi hava nú móguleika sum øll onnur at vera heima hjá sínum kær, meðan tey enn eru børn.

Skúlaferkið ger nakað fyrri at geva hesum okkara borgarum móguleikar at vera millum onnur børn í heimaumhvørvinum. Á henda hátt læra vit øll at virða hvønn annan. Børn, ung og vaksin læra at liva saman við og viðrøkna tey brekaðu sum part í bygdasamfelagnum.

Tey flestu halda hetta vera stóran bata og fyrimun fyrri eitt vælvirkandi samfelag, at so er.

Skúlin á Trøðni skal út á bygd

Men foreldur og lærarar eru enn ikki heilt trygg við skipanina. Tað er sjálvsagt stórt bati, at skúlin á Trøðni er komin beinleiðis undir skúlaferkið. Tað gevur betri móguleikar fyrri serráðgeving. Og eftir tí, sum serstakliga foreldrin, men eisini skúlastjórin og umboðið fyrri landskúlaferkisitingina bóru fram, so gongur framt.

Men foreldrin høvdu onkrar álvarsamar viðmerkingar til skipanina.

Skúlin á Trøðni hevur boðið brekaðum at koma til »observation« á Frælsinum í Havn trýggjar vikur í senn.

Foreldrin halda ikki, at henda skipan er góð. Tey halda, at bæði foreldur og lærarar hjá barninum skulu verði við at eygleiða barnið saman við serfrøðingunum, og at tað eigur at gerast í heimaumhvørvinum.

Øll børn kenna sakn og ótryggleika, tá tey noyðas burtur frá sínum kær, og tað ávirkar tey. Undarligt skuldi tað verið, um eitt brekað barn ikki kennir sama sakn ella kanska enn sterkari, tá tað verður tikið frá sínum kær so langa tíð.

Sjálvsagt minkar hetta um móguleikarnar hjá barninum at virka normalt. Afturat hesum hava foreldrin og lærararnir stóran tørv á at fáa hjalp og vegleiðing frá teimum serkøn.

Hetta er eitt gott tilboð, sum eigur at gerast enn betri.

Semja var tí frá øllum síðum um, at skipast eigur at verða so fyrri, at skúlin á Trøðni í enn stórri mun fer at virka sum stuðul úti í fólkaskúlanum.

Lóggávan ikki dagførd til frama fyrri livikørini á bygd

Ein sera áhugaverdur spurningur var settur úr salinum. Spurt var um tað kundi passa, at brekað barn ikki kundi fáa neyðuga fysioterapiviðgerð í oynni, tí lóggáva og reglur forðaðu fyrri, at fysioterapeuturin á Ellis- og Røktarheiminum kundi viðgera tað.

Svarið kom sum ein kaldur óhugnaligur gjóðstur gjøgnum salin: »Jú, hatta er rætt«. So stirvin er okkara skipan.

Hvat skulu vanligir borgarar halda um samfelagskipanina, tá ein so sjálvsagdur spurningur sum hesin skuldi kunna gerast so trupul?

Fysioterapeuturin er í starvi á ellishelminum og kann tí ikki virka í skúlanum

Fysioterapeuturin er í starvi undir einari lóg og kann tí ikki virka undir eini aðrari,

tí tær hava ikki somu lønar-konto.

Tá tú so fekst greiði á, hvussu trongskygni og vána lóggeving forkom hugskotum og beinleiðis skilatiløkum at bota um korini hjá hesum okkara veikastu borgarum, so segði tú við teg sjálv: »Nú er uppá tíðina, at vit føroyingar taka saman hendur og siga, at her eru tað bara vit, sum hava skil á, hvussu vit í síðsta enda skulu liva og virka í hesum samfelag. Danskar lógir og reglur hóska ikki til okkara viðurskifti«.

Daljanstova slaktað

Aðrastaðni í blaðnum fáa tygum alla søguna um undangongutíktandi Daljanstovan.

Tygum kunnu út frá hesi frágreiðing gera tygum egnar tankar um, hvussu tvørlig og tápulig skipan okkara er.

Danskir normar og føroyskur ørskapur forkom dagtilhaldi í Vágum í 89'unum

Vit fingur eisini at vita, at tá gamli bygdarskúlin í Miðvági var afturlatin tíðliga í 80'unum, so vóru bygdarráðslimir hugaðir at umbyggja hann til okkurt, sum kundi minna um ein kombineraðan varden verkstað og umlættingarheim. Tosað var við fólk úr nevndini hjá Javna, men tey søgdu greitt, at »okkara børn skulu ikki hava ein gamlan skúla, sum onnur hava kasserað«.

Bygdarráðslimir vendu sær ongantíð alment til Javna, og tað var sjálvsagt ein feilur, men eg havi varhugan av, at umboð teirra brekaðu vóru ikki stórt bangin fyrri, at tey brekaðu fóru at verða mett sum annan klassa borgarar.

Eingin heimild í lógini

Men tað, sum verri er, heimild finst ikki í lógum og reglum at hava hóskandi til-tøk til tey brekaðu. Støð, har tey móguleikaskerdu børnini og tey vaksnu við kunnu verða ansað, fáa neyðuga serkøna uppaling og um-sorgan í heimaumhvørvinum eigur ikki pláss í galdandi lóggávu.

Tað kundi verði gjørt fyrri sámligan pening, uttan at tað gekk út yvir dygdina og búskaparligu móguleikarnar, men danskir normar og partvís føroyskt »stórheits-vanviti« forðaði fyrri skilagóðum loysnum.

Nú fer ikki at bera til at skylda upp á danir longur

Men nú eru bæði skúlin og almannaferð komin í blokkin. Latíð okkum nú vísa okkum sum rættir sam-felagsborgarar í tí føroyska samfelagnum; latíð okkum laga lóggávuna til okkara viðurskifti og byggja sam-felagið, sum eisini hevur brúk – og pláss fyrri teimum, sum ikki eru so, sum fleirtalið heldur vera »NOR-MALT«.

Hans Jørgensen

JÓLA TILBOÐ

Allan desember hava vit jólasták og jólatilboð – eitt nú

GLÖGG & HOLUKØKUR
fyrri **40,-**

04. desember, kl. 15

Jólahugni fyrri børnum & vaksnum!

- ★ Sangur & spøl við Rasmus Magnussen
- ★ Børn: Lesk & jólahorn v/ marsipan
- ★ Vaksni: Kaffi & jólahorn v/ marsipan

Til jólaborðhaldið 11. desember við »Robert & Vinmenn« skal borð bileggjast innan 02. desember

Tekningarlisti liggur á Hotel Vágum - tlf. 32955

11. desember, kl. 19

Haldið jólaborðhaldið á Hotel Vágum

- ★ Borðhald við flógvum & kældum rættum
- ★ Skemt við Robert McBirnne
- ★ Dansur við »Robert & Vinmenn«

HOTEL VÁGAR Tlf. 32955

HAVNAR TAXI
Tel. 88100

SKANDINAVISK TALE
ISLENSK T MÁL
ENGLISH SPOKEN
DEUTSCHE SPRACHE

HYGGIÐ HER
Nú hava vit eisini frálíkt úrval av **CD-tónleiki**

Til dømis:

THE BIG BREAKFAST
ALBUM

The Bib Breakfast

Album, blandað:
Dreams/Gabriel - What is Love
Haddaway - If I can't have You/Kim Wilde - This is it/Danni Mingue - Could I be mago/Take That - Jungle book groove/Disney cast - No limit/2 Unlimited - Deep/East 17 - Ain't no love/Sub Sub (Melani Williams) - Whe I'm good and ready/Sybil - Ex-terminate/Snap - The ultimate high/The time frequency - Don't walk away/Jade - Oh Carolina/Shaggy - Arranged marriage/Apache indian - I'm so into you/SWV.

4 Non Blondes

L4 Non Blondes við:
Train - Superfly - What's up - Pleasantly blue - Morphine & Chocolate Spaceman - 7. Old Mr. Heffer - Calling all the people - Dear Mr. president - Drifting - No place like home.

Vit senda um **ALT LANDIÐ**

Satronic
Saltangará Tlf. 48940
Klaksvík 57490